

Міщук Д., студент
Науковий керівник: Шостак Л.В.,
к.е.н., доцент кафедри економіки, безпеки та
інноваційної діяльності підприємства
Східноєвропейського національного університету
ім. Лесі Українки, м. Луцьк, Україна

ПРОБЛЕМИ ОЦІНЮВАННЯ ВАРТОСТІ ВІТЧИЗНЯНОГО БІЗНЕСУ

Визначення ринкової вартості відчизняного бізнесу стає необхідністю для підприємств, що функціонують у ринковій економіці. Це зумовлено тим, що вартість фірми, організації чи підприємства характеризує їх сучасний стан та перспективи розвитку. За таких обставин вартісна оцінка суб'єктів господарювання має стати невід'ємним інструментом управління власністю. З переходом України на ринкову економіку перед підприємствами постала необхідність впроваджувати ринкові механізми діяльності. З'явилося таке поняття, як оцінка вартості бізнесу. Але на сьогодні існує багато перешкод, проблем і труднощів, пов'язаних із цією діяльністю.

Державні та міжнародні стандарти оцінки встановлюють обов'язкове використання оцінювачами всіх можливих підходів (дохідний, витратний, порівняльний) до оцінки бізнесу. Одночасне застосування різних підходів дозволяє проаналізувати інформацію про компанію з різних точок зору і отримати зважений, найбільш обґрунтований і максимально достовірний результат, але збільшує трудові витрати. У разі оцінки бізнесу суб'єктів малого підприємництва виникають певні складності при виборі та використанні методів в рамках кожного з підходів, викликані специфікою діяльності підприємств, а також обумовлені впливом особливостей їх організаційно-правової форми. Сфера оцінки бізнесу багатогранна, вона включає не тільки оцінку матеріальних цінностей які знаходяться у власності підприємства, але і середовище його функціонування (зовнішнє та внутрішнє), його фінансовий стан, порівняльний аналіз із підприємствами-аналогами, прогнозування та оцінку майбутньої діяльності та ін. В Україні використання кожного із зазначених підходів оцінки супроводжується певними труднощами.

Однією з головних проблем є складність пошуку необхідної інформації та проведення розрахунків. Деякі дані про діяльність підприємства підпадають під об'єкти комерційної таємниці, що не дає змогу вільно використовувати їх у розрахунках оцінки вартості підприємства. Особливо це стосується застосування методу порівняння підприємства із аналогічними.

Ще однією проблемою є те, що найчастіше бухгалтерська оцінка активів не співпадає з їх реальною вартістю, у більшості випадків вона є меншою. У таких умовах необхідна переоцінка всіх активів підприємства. Причому треба зазначити, що до оцінки окремих видів активів (нематеріальні активи, дебіторська заборгованість) необхідний певний окремий підхід. Все це ще раз підтверджує громіздкість розрахунків та необхідність великої кількості наявної інформації, коштів та кваліфікованих спеціалістів.

Бухгалтерська звітність підприємств не завжди є прозорою та не відповідає реаліям діяльності підприємства. Все це призводить до того, що іноді неможливо дати реальну об'єктивну оцінку вартості підприємства. У зв'язку з політичною та економічною ситуацією в країні підприємствам дуже важко спрогнозувати та спланувати свою діяльність. Це спричиняє проблеми при оцінці вартості підприємства дохідними методами. Складність розрахунків є фактором високої вартості роботи осіб, що професійно займаються діяльністю оцінки бізнесу. Тобто це є для підприємства додатковими витратами, які у сучасних умовах можуть дозволити собі не всі суб'єкти господарювання.

В основному оцінка проводиться з певною метою. Це призводить до того, що підприємства не поспішають створювати умови для регулярної, поточної вартісної оцінки бізнесу. На сьогодні немає єдиного підходу та методики до оцінки вартості бізнесу. Щоб надати реальну, повну та об'єктивну оцінку потрібен комплексний підхід, що передбачає використання сукупності методів та підходів. Зараз Україні головним завданням є створення необхідного підґрунтя для використання існуючих методик: нейтралізація та зменшення впливу негативних факторів, що становлять перешкоди для оцінки вартості бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Методика оцінки вартості майна під час приватизації / Кабінет Міністрів України; Постанова від 22 липня 1998 р. N 1114 [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1114-98-%D0%BF>
2. Методика оцінки об'єктів оренди / Кабінет Міністрів України; Постанова від 10 серпня 1995 р. № 629 [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/629-95-%D0%BF>
3. Міжнародний стандарт фінансової звітності 13 (МСФЗ 13). Оцінка справедливої вартості. IASB; Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2013 [Електронний ресурс] / Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_068
4. Бутиріна В.М. Проблеми оцінки вартості бізнесу в Україні / В.М. Бутиріна, М.С. Васильєва
5. Тертична Н.В. Комплексна оцінка вартості підприємства: Автореф. дис. на здобуття наукового ступеня кандидата екон. наук / Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля. – Луганськ, 2006. – 19с.;

Морозов Є., аспірант,
Київський університет ринкових відносин,
м. Київ, Україна

ФІНАНСОВІ РИЗИКИ АНТИКРИЗОВИХ СТРАТЕГІЙ ПІДПРИЄМСТВА

Для успішного функціонування підприємства його керівництву необхідно не лише вчасно адаптуватися до нових умов ринкового середовища, а й уміти вірно спрогнозувати можливі зміни через виявлення першочергових факторів формування